

Antimýty reagující na Zprávy ze Správy (jaro 2018), díl první

SÚRAO se ve své poslední propagační tiskovině Zprávy ze Správy šířené po internetu i do schránek lidem v ohrožených lokalitách vrátilo k napadání všech, kdo s jeho postupy nesouhlasí. Protože na jediné (třinácté) stránce 4x jmenuje Platformu proti hlubinnému úložišti, lze se domnívat, že přisuzuje podávání nestřízlivých a zkreslených informací právě nám. Postupně proto zareagujeme na jednotlivé fabulace.

“Mýtus první: hlubinné úložiště nepotřebujeme“

„Odpůrci hlubinného úložiště pracují s teorií, že hlubinné úložiště vlastně nepotřebujeme.“

Autoři těchto slov dobře ví, že je pravda jiná. [Členové Platformy proti hlubinnému úložišti připouští](#), že možná nakonec nic vhodnějšího pro tak nebezpečný jaderný odpad, kterým vyhořelé jaderné palivo je, nenajdeme. Platforma ale prosazuje celospolečenskou debatu o problému vyhořelého jaderného paliva a různých způsobech řešení. Nelze se spokojit se situací, že doposud nebyly poctivě porovnány a zváženy přínosy a rizika různých možností a jako jediné je připravováno právě konečné hlubinné úložiště na základě rozhodnutí z konce minulého století. Upřednostňované řešení by mělo mít co nejmenší dopady na život lidí a životní prostředí. Skutečný problém ale tkví ve faktu, že každý rok přidáváme do meziskladů dalších více než 100 tun vyhořelého paliva.

„... musíme se vypořádat i s radioaktivními odpady. Je to úkol pro současnou generaci, který nemůžeme odkládat a přenášet na naše děti.“

Ve skutečnosti největší zátěž se stavbou a provozem úložiště na naše děti, vnoučata, pravnoučata či praprawnoučata přenášíme. Vyhořelé jaderné palivo se bude podle [vládních plánů](#) hromadit u jaderných elektráren nejméně do roku 2065 a teprve poté se má začít převážet do úložiště. Etapa zavážení, přebalování a ukládání při souběžně probíhajícím rubání dalších prostor úložiště bude trvat dalších padesát a možná více let. Pokud tedy pod slovy „vypořádat se“ myslí SÚRAO schování odpadu pod zem, i toto bude v rukách zejména našich potomků. Ti také odnesou, když dnes něco uspějeme a podceníme. Další tisíce generací pak budou v ohrožení, pokud dnes technologickým optimistům něco nevyjde a radioaktivita se dostane na povrch.

„SÚRAO ... čelí trvalému tlaku ze strany radikálních odpůrců úložiště. Ti se zorganizovali především v tzv. Platformě proti hlubinnému úložišti.“

Je možné, že pro pracovníky SÚRAO jsou požadavky na informační otevřenost, průhlednost, předvídatelnost, snaha o veřejnou diskusi o problému jaderných odpadů nebo prosazování zákona, který by zlepšil postavení samospráv při rozhodování o jejich budoucnosti vůči státu, vnímány jako příliš radikální. Ale to je problém na straně Správy. Můžeme ji jen ujistit, že když své metody práce nezmění, bude i nadále pod tlakem nejen 24 měst a obcí a 12 spolků, které se v Platformě sdružily, ale i dalších, kteří se snaží o totéž.

Vydávání tiskovin, lobbying, žaloby, besedy, promítání filmů, koncerty, divadelní představení, pochody, cyklojízdy, štafetové běhy nebo sázení stromů, tedy formy práce, které členové Platformy používají, mezi radikální metody nepatří ani náznakem. Jenže tohle na Správě úložišť od svých kolegů z Německa či Francie, kde k radikálnějším formám odporu skutečně dochází, znají. Můžeme se tak domnívat, že pravým účelem nálepkování „radikální odpůrce úložiště“ je v české prostředí ostrakizovat, probouzet nesympatie vůči všem, kdo s postupem SÚRAO nesouhlasí. A to skutečně tuto státní instituci necítí.

Petr Nohava, mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Edvard Sequens, sekretář Platformy proti hlubinnému úložišti